

Handläggare: Rebecka Strandberg
Telefon: 08-508 18 122

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2008-08-21

Införande av valfrihetssystem inom äldreomsorgens dagverksamhet.

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Ingrid Friberg
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har fått kommunstyrelsens remiss om införande av valfrihetssystem inom äldreomsorgens dagverksamhet. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 22 augusti 2008.

Förslaget innebär att den äldre ska kunna välja dagverksamhet och även byta dagverksamhet när han eller hon så önskar. Valet ska göras bland utförare som finns med i valfrihetssystemet och som kan tillhandahålla den insats som den enskilde är i behov av, någon begränsning till en viss stadsdel ska inte ske.

Förvaltningen anser att förslaget till införande av valfrihetssystem inom äldreomsorgens dagverksamhet är positivt för den enskilde.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldreomsorg. Stadsdelsnämndens pensionärsråd har behandlat ärendet den 11 augusti 2008.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i budget för 2007 beslutat att valfriheten ska öka och att staden ska skapa förutsättningar för att ge invånare så stor valfrihet som möjligt. Kommunfullmäktige antog den 5 november 2007 stadsledningskontorets förslag till införande av valfrihetssystem inom äldreomsorgens särskilda boenden. Nästa område inom äldreomsorgen vilket stadsledningskontoret utreder och föreslår valfrihetssystem är dagverksamhet.

Stadsdelsnämnden har fått kommunstyrelsens remiss om införande av valfrihetssystem inom äldreomsorgens dagverksamhet. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 22 augusti 2008.

Målet med valfrihetssystemet är att:

- valfriheten för den enskilde ska öka,
- mångfalden ska öka – det ska finnas många aktörer att välja bland och med olika profiler och inriktningar,
- kvaliteten ska öka genom att brukarna kan välja de boenden som har en god kvalitet,
- det ska vara lättare för små och nya företag att komma in och etablera sig på marknaden, t.ex. personal som vill starta eget och ”knoppa av”
- kostnaderna för verksamheten ska inte öka på grund av systemet.

Ärendet i korthet

Stadsledningskontoret föreslår att ett valfrihetssystem inom äldreomsorgens biståndsbedömda dagverksamhet införs fr.o.m. den 1 juli 2009. Valfriheten ska innebära att den äldre efter ett biståndsbeslut ska kunna göra egna val. Valet ska avse vem som utför den insats som anges i biståndsbeslutet. Valet ska göras bland utförare som finns med i valfrihetssystemet och som kan tillhandahålla den insats som den enskilde är i behov av, någon begränsning till en viss stadsdel ska inte ske. Biståndsbedömaren ska efter bedömningen tillhandahålla information om möjliga val och vid behov vara allmänt behjälplig i valprocessen.

Den äldre ska kunna välja dagverksamhet och även byta dagverksamhet när han eller hon så önskar. För äldre som beviljats särskilt boende med heldygnsomsorg kommer valfriheten att avse val av boende. Dagverksamhet kan inte därutöver det väljas när den finns i boendet.

För den öppna dagverksamheten inom staden kan kriterierna för valfrihet redan sägas vara uppfyllda. Den äldre kan välja att besöka vilken av stadens öppna verksamheter som helst.

Dagverksamheterna i staden ingår ofta som en del av en större helhet, ofta ett servicehus. När nämnderna planerar och genomför sina upphandlingar ingår därför dagverksamheterna i förekommande fall i ett större paket. I somliga fall är det säkert möjligt att bryta loss dagverksamheten, men i andra fall bedöms det inte som tillrädligt, utifrån ekonomiska och andra skäl. Stadsledningskontorets uppfattning är att stadsdelarna själva bäst kan göra dessa bedömningar.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram och i budget för 2009 föreslå ett ersättningssystem utifrån de principer som angivits i föreliggande ärende samt ansvara för att genomföra informationsinsatser, riktade till berörda personalgrupper och medborgare.

Stadsledningskontoret föreslår att ersättningen skall vara enhetlig och avse ersättning per dag och inte delas in i nivåer. Stadsledningskontoret anser det dock vara nödvändigt att ha en ersättning för dagverksamhet med demensinriktning och en ersättning för de sociala dagverksamheterna. Det råder i några viktiga avseenden skilda förutsättningar för de två inriktningarna, som att kostnaderna ser olika ut.

Den framtagna ersättningen ska avse själva omsorgsinsatsen. Stadsledningskontoret föreslår därför att varken lokal- eller transportkostnader skall omfattas av pengarna, utan regleras på annat sätt.

Stadsledningskontoret föreslår att, i samband med att förslag till ersättningar tas fram, utreder och föreslår de exakta formerna för hur lokal- och resekostnader skall hanteras inom ramen för valfrihetssystemet. I den fortsatta utredningen måste hänsyn tas till att lokalkostnaderna varierar mellan olika verksamheter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att förslaget till införande av valfrihetssystem inom äldreomsorgens dagverksamhet är positivt för den enskilde.

Förvaltningen delar stadsledningskontorets uppfattning att stadsdelarna i planerandet och genomförandet av upphandlingar bäst själva kan bedöma om en dagverksamhet ska ingå i en större enhet, t.ex. ett servicehus, eller brytas loss.

Det finns en risk att kostnaderna för resor kan bli kostnadsdrivande likaså kostnaderna för lokaler, om det inte finns ett incitament för att ett effektivt lokalutnyttjande blir lönsamt. Förvaltningen instämmer därför i förslaget att utreda och föreslå exakta former för hur lokal- och resekostnader ska hanteras.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Remiss om införande av valfrihetssystem inom äldreomsorgens dagverksamhet.